~~268~~ 1

Азбука Гражданская
со нравоученїями пра-
влена рукою Петра
великаго. №: 2.
270 —— 1276.

С ихх ха ме ры ре ча
иак то ри че ине г ках
раи сто же вя сі и наі ри
с
аи тор вскі и че
нены мъ вы ше их
са дві а них ра не
к по ре ля

Въ тетрати сей Правленія и
Пописанія Собственныя руки
Его црскаго Пресвѣтлаго велик-
чества, Приписано чрезъ
Секретаря Алексѣя Василевича
Макарова

Изображенїе древнихъ и новыхъ письменъ славенскихъ печатныхъ и рукописныхъ.

А	А	а	А	А	а	а	а	Азъ
Б	Б	Б	Б	б	б	б	б	Буки
В	В	В	В	в	в	в	в	Вѣди
Г	Г	Г	Г	г	г	г	г	Глаголь
Д	Д	д	д	Д	д	д	д	Добро
Є	Е	Є	Є	є	е	є	е	Єсть
Ж	Ж	Ж	Ж	ж	Ж	ж	ж	Живѣте
Ѕ	S	S	Ѕ	s	s	s	s	Ѕело

Дано лѣта Господня 1710.
Генваря въ 29. день

З З з з з землѧ Ӥ И и и и иже

Ӏ Ӏ ї ї ї і і і і

К К к к к к к к како

Л Л л л л л л л люди

М М м м м м м м мыслѣте

Н Н н н н н н н нашъ

Ѻ О о ѻ о о [redacted] онъ

П П п п п п п п покои

Р Р р р р р р р рцы

 3

С С с с с с с с — слово́

Т Т т т т т т т твѐрдо

Ꙋ ȣ ȣ ȣ ȣ ȣ ꙋкъ

Ꙋ У у у у у у у

Ф Ф ф ф ф ф фе́ртъ

Х Х х х х х х х хѣ́ръ

Ѿ Ѿ ѿ отъ

Ц Ц ц ц ц ц ц цы̀

Ч Ч ч ч ч ч ч ч че́рвь

Ш Ш ш ш ш ш ш ш ша̀

Щ Щ щ щ щ щ щ щ ща̀

Ъ Ъ ъ ъ ъ ъ ъ ъ є҆́ръ

Ы Ы ы ы ы ы ы ы є҆ры̀

Ь Ь ь ь ь ь ь ь є҆́рь

Ѣ Ѣ ѣ ѣ ѣ ѣ ѣ ѣ ꙗ҆́ть

Э Э э є є є э э э

Ю Ю ю ю ю ю ю ю

Ѿ ѿ ѿ ѿ ѿ

Сло́зи двописме́ннїи, ѿ согла́сныхъ начина́емїи.

Ба ва га да жа ѕа за ка ла ма на па ра са та фа ха ца ча ша ща.
бе ве ге де же ѕе зе ке ле ме не пе ре се те фе хе це че ше ще.
бї вї гї дї жї ѕї зї кї лї мї нї пї рї сї тї фї хї цї чї шї щї ксї псї.

бо во го до жо ѕо зо ко ло мо но по
ро со то фо хо цо чо шо що .
бу ву гу ду жу ѕу зу ку лу му ну
пу ру су ту фу ху цу чу шу щу .
бъ въ гъ дъ жъ ѕъ зъ къ лъ мъ нъ пъ
ръ съ тъ фъ хъ цъ чъ шъ щъ .
бы вы гы ды жы ѕы зы кы лы мы ны
пы ры сы ты фы хы цы чы шы щы.
бь вь гь дь жь ѕь зь кь ль мь нь пь
рь сь ть фь хь ць чь шь щь .
бѣ вѣ гѣ дѣ жѣ ѕѣ зѣ кѣ лѣ мѣ нѣ
пѣ рѣ сѣ тѣ фѣ хѣ цѣ чѣ шѣ щѣ.
бю вю гю дю жю ѕю зю кю лю мю ню
пю рю сю тю фю хю цю чю шю щю.
бя вя гя дя жя ѕя зя кя ля мя ня пя
ря ся тя фя хя ця чя шя щя .

Сло́зи трипи́смєннїи

бла вла гла дла жла ѕла зла кла лла
мла нла пла рла сла тла фла хла
цла чла шла щла .
бле вле гле дле жле ѕле зле кле лле
мле нле пле рле сле тле фле хле
цле чле шле щле .

блі влі глі длі жлі ѕлі злі клі ллі млі
нлі плі рлі слі тлі флі хлі цлі члі
шлі щлі.

бло вло гло дло жло ѕло зло кло лло
мло нло пло рло сло тло фло хло
цло чло шло щло.

блу влу глу длу жлу ѕлу злу клу
ллу млу нлу плу рлу слу тлу флу
хлу цлу члу шлу щлу.

блѣ влѣ глѣ длѣ жлѣ ѕлѣ злѣ клѣ
ллѣ млѣ нлѣ плѣ рлѣ слѣ тлѣ флѣ
хлѣ цлѣ члѣ шлѣ щлѣ.

блю влю глю длю жлю ѕлю злю клю
ллю млю нлю плю рлю слю тлю
флю хлю цлю члю шлю щлю.

бля вля гля для жля ѕля зля кля лля
мля нля пля рля сля тля фля фля
цля чля шля щля.

бра вра гра дра жра ѕра зра кра лра
мра нра прл рра сра тра фра хра
цра чра шра щра.

бре вре гре дре жре ѕре зре кре лре
мре нре пре рре сре тре фре хре
цре чре шре щре.

бри ври гри дри жри ѕри зри кри лри мри нри при рри сри три фри хри цри чри шри щри .

бро вро гро дро жро ѕро зро кро лро мро нро про рро сро тро фро хро цро чро шро щро .

бру вру гру дру жру ѕру зру кру лру мру нру пру рру сру тру фру хру цру чру шру щру .

бръ връ гръ дръ жръ ѕръ зръ кръ лръ мръ нръ пръ рръ сръ тръ фръ хръ цръ чръ шръ щръ .

бры вры гры дры жры ѕры зры кры лры мры нры пры рры сры тры фры хры цры чры шры щры .

брь врь грь дрь жрь ѕрь зрь крь лрь мрь нрь прь ррь срь трь фрь хрь црь чрь шрь щрь .

брѣ врѣ грѣ дрѣ жрѣ ѕрѣ зрѣ крѣ лрѣ мрѣ нрѣ прѣ ррѣ срѣ трѣ фрѣ хрѣ црѣ чрѣ шрѣ щрѣ .

брю врю грю дрю жрю ѕрю зрю крю лрю мрю нрю прю ррю срю трю фрю хрю црю чрю шрю щрю.

НРАВОУЧЕНІЯ

ОТЪ СВЯЩЕННАГО ПІСАНІЯ

по алфавіту ізбраная.

Слыші сыне і вразумляіся.

А.

Аще хощеші работаті господеві, уготові душу твою во сміреніе.

Аще премудръ будеші, себѣ премудръ будеші, і іскреннымъ твоімъ. Аще лі ѕолъ будеші, едінъ почерпнеші ѕлая.

Аще узріші разуміва, утренюі къ нему, і степені стезъ его да третъ нога твоя.

Б.

Боіся бога і царя, і ніедіному же іхъ протівіся.

Безъ совѣта нічтоже творі.

Буі въ смѣху вознесетъ гласъ свой: мужъ же мудръ едва мало осклабітся.

В.

Возлюбіші господа бога твоего всѣмъ сердцемъ твоімъ. і всею душею твоею, і всею мысліюи твоею.

Въ вінѣ не мужаіся. Въ пірѣ не облічаі іскренняго.

Все твореніе пріведетъ богъ на судъ.

Г.

Г.

Господа чті отъ праведныхъ трудовъ твоіхъ.

Гортанъ сладокъ, умножітъ другі своя.

Горе глаголющымъ свѣтъ тму, і тму свѣтъ.

Д.

До смерті подвізаіся по істінѣ, і господъ поможетъ ті.

Душа лукава погубітъ стяжавшаго ю.

Друга заступаті не срамляіся.

Е.

Еліко высокъ есі, толіко сміряі себе.

Едінъ есть входъ всѣмъ въ житіе, подобенъ же іісходъ.

Есть молчаі, не іматъ бо отвѣта; і есть молчаі вѣдыі время.

Ж.

Жертвы нечестівыхъ, мерзості господеві.

Жестоко слово, воздвізаетъ бранъ.

Житіе наше яко сѣнъ преходітъ.

S.

Sлословяі отца іли матеръ, смертію да умретъ.

Sавістъ не вѣстъ почітаті полезнаго.

Sавістію діаволею смертъ вніде въ міръ.

 7

З.

Знаї себе.
Заступї въ старостї отца твоего, ї не опечалї его.
Злату глаголющу, молчїтъ всяко слово, вѣстъ бо увѣщатї, аще ї не можетъ вѣщатї.

И.

Иже хранїтъ своя уста, соблюдаетъ отъ печалї свою душу.
Иже отвѣщаетъ прежде слышанїя, студъ ему естъ.
Имже нѣстъ совѣта, падутъ акї лїствїе.

І.

Іереї почїтаї, старшїхъ благоговѣї.
Іконамъ покланяяся, не боготворї, но мыслъ къ первообразному возводї.
Ідолу подобно сребролюбїя несытство.

К.

Кротко ступанїе, кротко сѣданїе, кротокъ взоръ, кротко слово тебѣ да будетъ.
Конь уготовляется въ день бранї, а отъ господа помощъ.
Конь неученъ свїрѣпъ, ї сынъ самоволенъ блуднїкъ будетъ.

Л.

Л.

Любяй своего сына, участитъ ему раны.

Левъ ловитъ ловъ, а грѣси дѣлающихъ неправду.

Лучше хлѣбъ со сластiю въ мiрѣ, нежели домъ iсполненъ блага со сваромъ.

М.

Мѕда i дарове ослѣпляютъ очi премудрыхъ.

Мужъ двоязыченъ открыетъ совѣты въ сонмищi.

Мужъ яръ прiтворяетъ свары.

Н.

Небо высоко, ѕемля широка, сердце же царево не облично.

Не оправдай себе предъ богомъ, i паче царя не мудрiся.

Не будi скоръ языкомъ твоiмъ, i лѣнивъ i слабъ въ дѣлѣхъ твоiхъ.

О.

Очi господнi тмамi свѣтлѣйшi солнца еста, проѕiрающе вся путi человѣчi.

Огнъ палящъ угаситъ вода, i мiлостыня очиститъ грѣхi.

Обыкло покаратi не хотящiхъ насiлство; давитъ бо сiе i исполiны многi.

П.

Предъ человѣкомъ живот i смертъ, i еже iзволитъ, дастся ему.

Пре-

Премудрость смїреннаго вознесетъ главу его, ї посредѣ велможъ посадїтъ его.

Помнї судъ, чаї отвѣта, ї воздаянїя по дѣломъ.

Р.

Разумѣї яко о всѣхъ сїхъ прїведетъ богъ на судъ.

Раба разумїва да любїтъ душа твоя, ї не лїшї его свободы.

Рвенїе ї ярость умаляютъ днї.

С.

Слава царева, чтїтї повелѣнїя его.

Студъ отцу ненаказанъ сынъ.

Согрѣшїлъ лї есї, не прїложї ктому, ї о прежднїхъ тї помолїся.

Т.

Таїну цареву добро хранїтї.

Терпѣлївъ мужъ, лучше їщущаго наукї.

Тїха дателя любїтъ богъ.

У.

Уста царя сохранї, ї о словесѣхъ клятвы божїя не тщїся.

Убога горда, богата лжїва, ї стара прелюбодѣя возненавїдѣхъ.

Удержаваяї мзду отъ наемнїкъ, яко пролїваяї кровь

Ф.

Ф.

Фiлософiа iстiнная есть еже помнiтi смерть.

Фарiсеiскаго тщеславiя огребаiся.

Фараонiтская жестокостi отбѣгаi.

Х.

Хранiть sаконъ сынъ раsумныи, а iже хранiть несытость, досаждаеть.

Хранiся буяго, да не прiимешi труда.

Хранi себе, паденiю же братню не смѣiся.

Ѿ.

Ѿ sрака поsнанъ будеть мужъ, i срѣтенiемъ лiца поsнанъ будеть умныи.

Ѿкрываяi таiну, погубляеть вѣрность, i не iмать обрѣстi друга.

Ѿ нiщiхъ друговъ, таятся богатыхъ дверi, свѣтлы же дворы, богатымъ любеsны.

Ц.

Царь премудръ, утвержденiе есть людемъ.

Царевi ложно нiчтоже да глаголется.

Царю слава во мноsѣ яsыцѣ.
во оскудѣнiи же людеi, паденiе сiлному.

Ч.

Чтыi отца, воsвеселiтся о чадѣхъ.

Человѣкъ премудръ молчiть до времене.

Чада

Чада прелюбодѣевъ не совершена будутъ,
і отъ ѕаконопреступна ложа, сѣмя ісчеѕаетъ.

Ш

Широкъ путъ вводяі въ пагубу, і мноѕі сутъ входящіі въ него.

Шумъ морскіі, беѕумнаго слово;
тяготітъ брегі, не тучнітъ луга.

Шепотніка і двояѕычніка подобаетъ клястi.

Щ.

Щедръ і мілостівъ господь, но і правосуденъ.

Щедраго рука не оскудѣетъ.

Щадітся праведнымъ богатство нечестівыхъ.

Ю.

Юѕнікі въ темніцѣ посѣщаті тщіся.

Юродомъ ближняго наріцаті блюдіся.

Юдолітъ і камня, часто каплющая капля.
Юрода же не научатъ і вся мудрыхъ книгі.

Ѿ.

Ѿ смерте, яко горка ті естъ памятъ,
человѣку мірну во імѣніі его живущу.

Ѿ колъ страшенъ адъ, колъ любеѕенъ раі.

Ѿ колъ лживъ міръ, колъ слѣпъ человѣкъ,
колъ кратко время, колъ долга вѣчностъ.

Ѧ.

Ѧкоже стремленїе водное, тако ї сердце царево
вѣ руцѣ божїеї.

Ѧрость царева, посолѣ смертенѣ.

Ѧждѣ яко человѣкѣ, ї не разгребаї, да не возненавїдѣнѣ будешї.

Ѡ

Ѡблїчаї премудра, ї возлюбїтѣ тя.

Ѡблїченїе нечестївому раны ему.

Ѡ вещї, яже тї нѣстѣ на потребу, не тяжїся.

Я.

Языка неправедна, люта окончанїя.

Язычень мужѣ не їсправїтся на землї.

Языкѣ мудрыхѣ добрая свѣстѣ,
вѣ сердцѣ же їхѣ почїетѣ премудростѣ.

КОНЕЦѢ.

ѿ кто сохранїтѣ сїя, ї спасется.

ЧІСЛО ЦЕРКОВНОЕ І АРІѲМЕТІЧНОЕ.

а.	в.	г.	д.	є.	ѕ.	з.	и.	ѳ.	і.	аі.	ві.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
гі.	ді.	єі.	ѕі.	зі.	иі.	ѳі.	к.	л.	м.	н.	
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	30.	40.	50.	
ѯ.	ѻ.	п.	ч.	р.	с.	т.	у.	ф.	х.		
60.	70.	80.	90.	100.	200.	300.	400.	500.	600.		
ѱ.	ѿ.	ц.	҂а.	҂в.	҂г.	҂д.	҂є.				
700.	800.	900.	1000.	2000.	3000.	4000.	5000.				
҂ѕ.	҂з.	҂и.	҂ѳ.	҂і.							
6000.	7000.	8000.	9000.	10000.							

ІНО ПОКАЅАНІЕ ВЕЛІКАГО СЧІСЛЕНІЯ.

Едїнъ	1
Десятъ	10
Сто	100
Тысяща	1000
Десятъ тысящъ	10000
Сто тысящъ	100000
Едїнъ мїлїонъ	1000000
Десятъ мїлїоновъ	10000000
Сто мїлїоновъ	100000000
Тысяча мїлїоновъ	1000000000
Десятъ тысячъ мїлїоновъ	10000000000
Сто тысячъ мїлїоновъ	100000000000

ОБЪЯВЛЕНІЕ ЧІСЛА ШКОЛНАГО.

а	1	I	кѕ	26	XXVI
в	2	II	кз	27	XXVII
г	3	III	ки	28	XXVIII
д	4	IV	кѳ	29	XXIX
є	5	V	л	30	XXX
ѕ	6	VI	ла	31	XXXI
з	7	VII	м	40	XL
и	8	VIII	ма	41	XLI
ѳ	9	IX	н	50	L
і	10	X	на	51	LI
аі	11	XI	ѯ	60	LX
ві	12	XII	ѻ	70	LXX
гі	13	XIII	п	80	LXXX
ді	14	XIV	ч	90	XC
єі	15	XV	р	100	C
ѕі	16	XVI	с	200	CC
зі	17	XVII	т	300	CCC
иі	18	XVIII	ѵ	400	CCCC
ѳі	19	XIX	ф	500	D
к	20	XX	х	600	DC
ка	21	XXI	ѱ	700	DCC
кв	22	XXII	ѿ	800	DCCC
кг	23	XXIII	ц	900	DCCCC
кд	24	XXIV	҂а	1000	M
кє	25	XXV	҂в	2000	MM

г	3000	MMM	с	200000	CCM
д	4000	MMMM	т	300000	CCCM
є	5000	VM	у	400000	CCCCM
ѕ	6000	VIM	ф	500000	DM
з	7000	VIIM	х	600000	DCM
и	8000	VIIIM	ѱ	700000	DCCM
ѳ	9000	IXM	ѿ	800000	DCCCM
і	10000	XM	ц	900000	DCCCCM
к	20000	XXM		1000000	XCM
л	30000	XXXM		2000000	XXCM
м	40000	XLM		3000000	XXXCM
н	50000	LM		4000000	XLCM
ѯ	60000	LXM		5000000	LCM
ѻ	70000	LXXM		6000000	LXCM
п	80000	LXXXM		7000000	LXXCM
ч	90000	XCM		8000000	LXXXCM
р	100000	CM		9000000	LXXXXCM

Сія тетрать прислана и принята с рублитов с Астрахани
въ ѕі ψі году

